

L'espectador ja no és un lloc estable

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/10/2013 - 13:47 | Última modificació: 12/05/2026 - 14:56

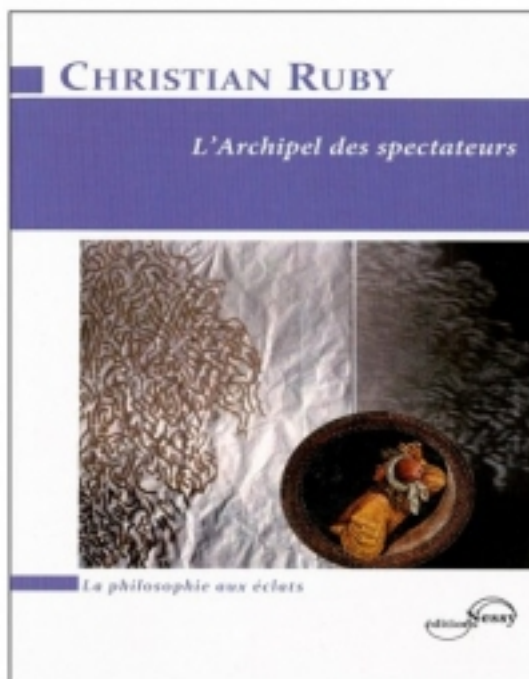
Els llibres de Christian Ruby sobre la figura de l'espectador formen part d'una línia de pensament que ha començat a qüestionar una idea molt arrelada en les polítiques culturals europees: la idea del públic com una categoria homogènia, previsible i relativament estable. Tant *La figure du spectateur* com *L'Archipel des spectateurs* parteixen d'una mateixa intuïció: mirar, escoltar o assistir a una experiència cultural no és un acte neutre ni universal. L'espectador és una construcció històrica.

Ruby mostra que cada període històric produeix les seves formes de recepció cultural. L'espectador il·lustrat del segle XVIII, el públic burgès del XIX o el consumidor cultural contemporani no comparteixen ni les mateixes expectatives ni la mateixa relació amb les obres. Aquesta mirada resulta especialment significativa en un moment en què moltes institucions culturals europees començaven a detectar una fragmentació creixent dels públics i una transformació dels hàbits culturals vinculada a la digitalització i a les noves formes de consum.

A *L'Archipel des spectateurs*, Ruby radicalitza encara més aquesta idea. Ja no hi ha "el públic", sinó una pluralitat d'espectadors dispersos, mòbils i intermitents. L'arxipèlag del títol funciona com a metàfora d'una societat culturalment descentrada, on les experiències compartides disminueixen i les trajectòries culturals es tornen més discontinües. La cultura deixa de funcionar com un gran espai de referència col·lectiva i passa a organitzar-se en comunitats parcials, temporals i sovint molt desiguals.

Aquest desplaçament té conseqüències importants per a les polítiques culturals. Bona part de l'acció pública ha treballar amb categories relativament simples: creació, difusió i ampliació de públics. Ruby obliga a complicar aquest esquema. La qüestió ja no és només portar més persones als equipaments culturals, sinó entendre quines formes d'experiència, de reconeixement i de participació es produeixen dins i fora d'aquests espais.

La força dels llibres de Ruby és que no idealitzen l'espectador. No el converteixen automàticament en ciutadà crític ni en subjecte emancipat. El consideren un actor travessat per desigualtats socials, per dispositius mediàtics i per transformacions tecnològiques. Precisament per això són lectures útils per pensar els límits d'una política cultural centrada únicament en les xifres d'assistència.

Christian Ruby planteja que ja no existeix un únic públic cultural, sinó una pluralitat d'espectadors amb formes diverses de relació amb la cultura.

Referències

Ruby, C. (2007). *La figure du spectateur. Éléments d'histoire culturelle européenne*. Armand Colin.

Ruby, C. (2012). *L'Archipel des spectateurs*. Nessy.

Aquest llibre està registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[2\]ERCles \[2\]](#).

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: públics de la cultura

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: pensament cultural

Etiquetes: estudis socials de la cultura

Etiquetes: valor públic de la cultura

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2013/espectador>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4364>